

Snåsa kommune / Snåasen Tjijelte
Sentrum
7760 Snåsa

Vår dato: 20.07.2017
Vår ref.: 2017/4254
Arkivkode: 434.11
Deres dato: Deres ref.:

Tillatelse til iverksettelse av skadefellingsforsøk på 1 jerv i Snåsa vest

Snåsa kommune ved fellingsleder Ole Anton Sjule, fikk torsdag 20.juli kl 15:15 muntlig tillatelse til å iverksette skadefellingsforsøk på 1 jerv i området Ytter Bangsjøen, Snåsa vest. Bakgrunn for søknad og videre tillatelse er tidligere funn av ett sauekadaver dokumentert drept av jerv og observasjon av jerv på kadaver natt til torsdag (20.juli). Fylkesmannen vurderer skadepotensialet som betydelig med bakgrunn i området bruk som beitemark for et større antall sau og lam. Den geografiske differensieringen i rovviltregion 6 legges også til grunn. Tillatelsen gjelder fram til onsdag 26. juli kl. 12:00.

Søknad

Viser til muntlig søknad fra Ole Anton Sjule, for Snåsa kommune, torsdag 20.juli kl 15:15, og skriftlig søknad fra Solfrid Løvhaugen/ Snåsa kommune den 20.juli. Det søkes om skadefellingstillatelse på jerv som gjør skade i beiteområdet til Murbrekfjellet beitemark. Det er dokumentert 1 sau drept av jerv i beiteområdet, Gråklumpan. Funnene ble gjort og undersøkt 8. juli. Videre ble det under det pågående skadefellings-forsøket av en bjørn i beiteområdet natt til torsdag observert jerv på et tidligere funnet kadaver drept av hund.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av bjørn

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

"...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*

- c) *Potensialet for fremtidige skader*
 d) *Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*”

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge har i vedtak datert 20. april 2017 fastsatt en kvote på 5 betingede fellingstillatelser på jerv i region 6 i perioden 1. juni 2017 – 15. februar 2018. Av denne kvoten er det så langt ikke felt jerv.

I ovennevnte vedtak står det blant annet følgende om skadefelling av jerv:

«Bestanden ligger over bestandsmålet per i dag. Terskelen for skadefelling bør være lav i områder som har oppfylt bestandsmålet i henhold til forvaltningsplanen. I områder uten mål om yngling av jerv skal terskelen for å få skadefellingstillatelse være spesielt lav».

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av Rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv, jf. brev datert 20. april 2017 der nemnda konstaterer at bestanden av jerv ligger på/over det fastsatte bestandsmålet for region 6 som er på 10 årlige ynglinger (4 i Nord-Trøndelag, 3 i Sør-Trøndelag, 3 i Møre og Romsdal). Data som har tilkommet etter at vedtaket ble fattet (Rovbase), viser at antallet dokumenterte ynglinger av jerv i region 6 i 2017 var på 9. Av disse befinner 4 av dem seg i Nord-Trøndelag. To av de dokumenterte ynglingene var i Snåsa kommune. Bestandsmålet i Nord-Trøndelag er dermed nådd.

Jervebestanden i Nord-Trøndelag har over flere år vært over det fylkesvise bestandsmålet som er fastsatt i forvaltningsplanen. I henhold til forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 ligger hele det aktuelle området utenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6, og terskelen for iverksetting av skadefelling skal følgelig være lavere enn innenfor yngleområdet.

Jerv overvåkes primært ved yngleregistreringer og DNA-analyser av innsamlet ekskrement og hår. Tall fra overvåkingsprogrammet viser at foreløpig antall jerveynglinger i 2017 er på 9 ynglinger, hvorav 4 av dem var i Nord-Trøndelag (rovdata, Registrerte jervekull 2017). Deler av yngleregistrering på jerv foregår med barmarkskontroll av kjente hilokaliteter. Denne registreringa pågår hele sommeren og resultat fra denne er enda ikke slutført. De registreringer som ligger i Rovbase pr dato er en yngling mindre enn det fastsatte bestandsmålet for jerv i region 6, og på linje med det fylkesvise bestandsmålet for Nord-Trøndelag som er nedfelt i forvaltningsplanen. På bakgrunn av disse opplysningene anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens §8 er tilstrekkelig ivaretatt.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Føre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I løpet av lisensfellingsperioden 2016/17 ble det felt 17 jerv, hvorav en var tatt ut ved ekstraordinært uttak av SNO, i region 6. Det ble våren 2017 etter endt lisensfellingsperiode gjennomført 5 ekstraordinære uttak av SNO.

Hovedårsaken til avgang av jerv er gjennom lisens- og skadefelling. Med den kunnskapen som finnes om ynglinger, antall, reproduksjon og avgang hos jerv, anser forvaltningen å ha god oversikt over den samlede belastningen på jervebestanden. Det dreier seg om iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 jerv utenfor forvaltningsområdet for jerv. Med bakgrunn i dette tillegger ikke Fylkesmannen § 10 særlig vekt i denne saken.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Vedtaket gjelder iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 jerv i Snåsa kommune, og Fylkesmannen anser ikke § 11 som relevant i denne saken.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Vedtaket gjelder tillatelse til skadefelling av 1 jerv, og Fylkesmannen anser derfor at § 12 ikke har særlig relevans i denne saken.

Fylkesmannens vurdering

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

I området til Murbrekfjellet har sauene på utmarksbeite slippes det ca. 800 dyr hvert år, og området anses derfor å ha forholdsvis stor betydning som beitemark. Skaden som er dokumentert er ved Gråklumpan i beiteområdet. Jerven som ble observert på et kadaver natt til torsdag var en liten kilometer øst for det dokumenterte kadaveret. Jerv i beiteområdet utgjør et potensiale for skade, og potensialet for fremtidige skader er absolutt til stede. Området hvor skadene er dokumentert og fellingsforsøket iverksatt har år om annet skader på bufe forvoldt av jerv.

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som yngleområder for bl.a. jerv skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for jerv i 2017 er pr dato ikke nådd i region 6, for 2016 ble bestandsmålet nådd med god margin og Fylkesmannen antar at dette vil være tilfellet for 2017 også etter endt barmarkskontroll. Området hvor kadaverfunnet er gjort befinner seg imidlertid i sin helhet utenfor det definerte forvaltningsområdet for jerv i

region 6, og terskelen for iverksetting av skadefelling på jerv skal dermed være lavere i disse områdene.

Fylkesmannens konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Ved tidspunkt for søknad var det funn av en sau dokumentert drept av jerv og observert en jerv ved et annet kadaver. Området hvor kadaverfunnet og synsobservasjonen er gjort ligger utenfor det området som rovviltnemnda i region 6 har vedtatt skal være forvaltningsområdet for jerv. Selv om området ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv er det år om annet skader forvoldt av jerv i området.

I henhold til rovviltforliket av 2011, den geografiske differensieringen i rovviltnemndas forvaltningsplan for region 6, potensialet for fremtidig skade, samt brev fra KLD om tydeligere soneforvaltning anser Fylkesmannen det som riktig å iverksette skadefellingstillatelse på 1 jerv i området til Murbrekkfjellet beitelag / Ytter Bangsjøen.

Følgende forutsetninger er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra torsdag 20. juli kl. 15.15 til onsdag 26. juli kl. 12.00. Behovet for en eventuell forlengelse vil bli vurdert av Fylkesmannen i samråd med kommunen ved tillatelsens utløp.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder i området til Murbrekkfjellet beitelag, begrenset av; E6 i øst og vest, kommunegrensa til Steinkjer i vest og kommunegrensa til Overhalla og Grong i nord. Prioriter område med dokumenterte kadaverfunn; Holemsfjellet/Dettfossfjellet.
3. Binne m/unger og dens unger er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt. Dersom det observeres binne m/unger i området hvor fellingsforsøket pågår, skal Fylkesmannen underrettes umiddelbart.
4. Skadefellingstillatelsen gis til Snåsa kommune. Dersom det er ønskelig, kan det hentes bistand fra andre kommunale fellingslag. Dette må avtales mellom kommunene. Kommunen må oppnevne fellingsleder, som har ansvaret for å koordinere fellingsforsøket og ha løpende dialog med kommunen(e). Alle som deltar i fellingslaget skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.
5. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovvilt forskriften § 9 a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må ha løst lisens for jerv for å være berettiget kompensasjon. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Fylkesmannen umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen 1. september 2017.
6. Budsjettramme for fellingsforsøket er satt i tilsagn på skadefellingstillatelse på bjørn i samme området.
7. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som sendes Fylkesmannen etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Dette bør oversendes Fylkesmannen så fort fellingsforsøket er avsluttet.

8. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
9. Ved felling av jerv skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, og de som deltar i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøven for storviltjakt.
10. Felling eller forsøk på felling av jerv skal omgående meldes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (rovviltelefon 930 60 221). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
11. Den/de som sårer jerv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet jerven. Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
12. Jerv som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt jerv uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politi etterforskning, er fellingslagets leder ansvarlig for at felt jerv ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.
13. Dersom det er ønskelig å bruke løs hund i forbindelse med jakta må kommunen gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Kommunen må da samtidig dispensere fra båndtvangsbestemmelsene også i hensyn til tamrein og bufe i hundeloven.
14. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen
(e.f.)
Ass. Miljøverndirektør

Linda Hovde Nordås
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift